

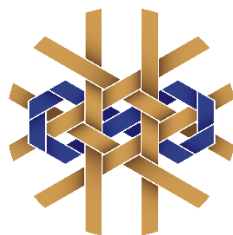

สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยพะเยา

คู่มือปฏิบัติงาน กระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค

นิสิตา ปันสุวรรณ

งานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้
ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้
สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา

สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยพะเยา

คู่มือปฏิบัติงาน
กระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค

โดย

นิสิตา ปันสุวรรณ

งานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้
สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา

2569

คำนำ

คู่มือฉบับนี้ได้เรียบเรียงถึงกระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาคของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อใช้เป็นคู่มือและแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับบริจาคสำหรับบรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงาน งานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเนื้อหาในคู่มือประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานในงานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงผู้ปฏิบัติงานของห้องสมุดอื่น ๆ ไม่มากก็น้อย หากผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดี

นิสิตา ปันสุวรรณ

งานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้
สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา

สารบัญ

1. วัตถุประสงค์.....	1
2. วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน.....	6
4. ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	6

คู่มือปฏิบัติงาน กระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค

1. วัตถุประสงค์

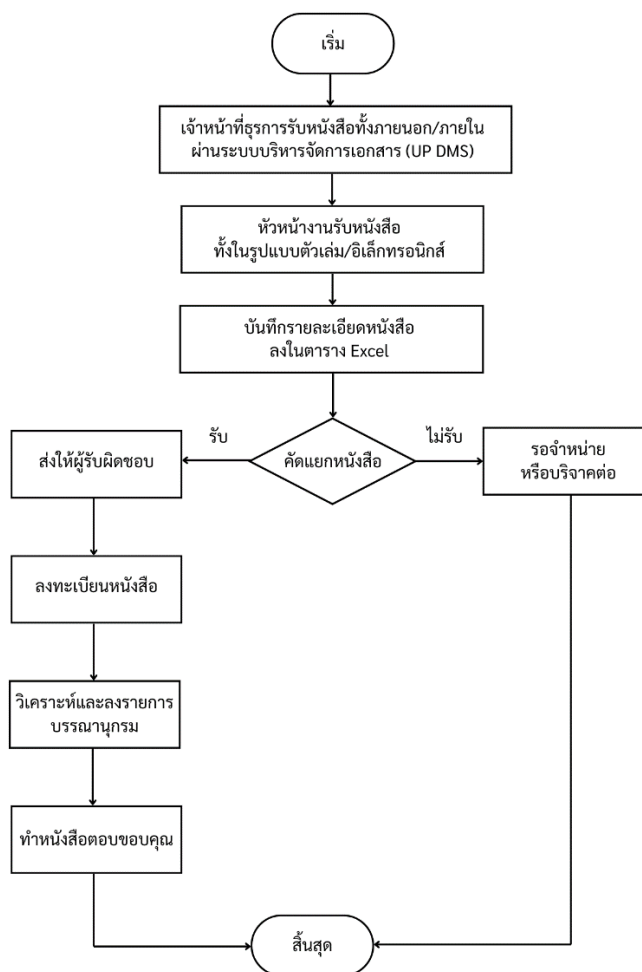
คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อให้สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/ กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน และเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐาน เป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลิตผลหรือการบริการที่มีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

1.2 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับบริจาคสำหรับบรรณรักษ์และผู้ปฏิบัติงาน งานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.1 แผนผังกระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค

ภาพที่ 1 แผนผังกระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค

2.2 รายละเอียดการปฏิบัติงาน

2.2.1 เจ้าหน้าที่งานธุรการสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ รับหนังสือทั้งภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ผ่านระบบบริหารจัดการเอกสาร (UP-DMS) หลังจากนั้นส่งมอบให้กับหัวหน้างานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้

2.2.2 หัวหน้างานจัดการทรัพยากรการเรียนรู้รับหนังสือ ที่เป็นตัวเล่มหรือเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book)

2.2.3 บันทึกรายละเอียดของหนังสือที่ได้รับบริจาค ได้แก่ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้บริจาค เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) จำนวนเล่ม ภาษา วัน/เดือน/ปีที่บริจาค และบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาของหนังสือลงในคอลัมน์ “หมายเหตุ” ในตาราง “บันทึกข้อมูลหนังสือบริจาค” ผ่านโปรแกรม Microsoft Excel

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	ชื่อผู้บริจาค	ISBN	จำนวน (เล่ม)	ภาษา	วันเดือนปี	bib	สถานะ
462	461	ทักษิณ ชินวัตร	ลือชัย จุลาสัย	9789742305109	1	ไทย	17/05/2565	350239	P
463	462	ณัฐ ศักดาทร	ลือชัย จุลาสัย	9789744753397	1	ไทย	17/05/2565	350217	P
464	463	เจ้าชายแคลสเบ็็น	ลือชัย จุลาสัย	9789741400713	1	ไทย	17/05/2565	350241	P
465	464	เราหลงลืมและโง่งงอย่างไร	วิระห์ ลีจ๊ะสารลีน	9789747032925	1	ไทย	17/05/2565	350130	P
466	465	กาพย์เห่ เจมละวีระวิระ	โกวิท นิมมานเหมินท์		1	ไทย	17/05/2565	350129	P
467	466	วิถินันท์ (รำภา) คุณดั่งการ	ปรีชา หมาพทูล	9789749449516	1	ไทย	17/05/2565	350279	P
468	467	อังกฤษพันครอบครัว	อริสรา ธนาปกิจ	9789747656732	1	ไทย	17/05/2565	334585	P
469	468	Anuran Tadpoles of Thailand : field guide and key	Pratheep Meewattana	9786165906029	2	อังกฤษ	1/6/2565		รอลงรายการ
470	469	การสื่อสารในงานเกษตรกรรม	นันทลักษณ์ สาทรรณานนท์	9789746418058	1	ไทย	1/6/2565	350363	P
471	470	Lecture จากพระโอรส 2	ณัฐฤกษ์ไฉน	9786165887717	1	ไทย	9/6/2565	350266	P
472	471	กฎหมายว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	ภัทราวรรณ รัตนเกษร	9786165904292	5	ไทย	13/6/2565	350272	P
473	472	กฎหมายวิธีสบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืช	นภานันต์ ศุภศิริพงษ์ชัย	9786165930109	5	ไทย	13/6/2565	350270	P
474	473	เด็กสาวและชายอับชื	ดี. เอช. ลอว์เรนซ์	9786167196817	1	ไทย	14/6/2565		รอลงรายการ
475	474	ดินแดนคนตาบอด	เฮช. ซี. เวลส์	9786167196565	1	ไทย	14/6/2565	350290	P
476	475	ปลากะตักอ่อนของไหลและน้ำมันไม้โกโก้เค็ง	พิศพล กระจางदार	9786165901512	1	ไทย	14/6/2565	350356	P
477	476	คนขี้ขลาด	ศ. ศุภศิลป์	9786165889797	1	ไทย	14/6/2565	350296	P
478	477	ชีวิตที่สิ้น	เลียม อดลสตอย	9786165904643	1	ไทย	14/6/2565	350293	P

ภาพที่ 2 ตารางบันทึกข้อมูลหนังสือบริจาค

2.2.4 ตรวจสอบสภาพของหนังสือ หากหนังสืออยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ไม่มีตำหนิ ให้บันทึกรายละเอียด “รอลงรายการ” ลงในคอลัมน์ “สถานะ” หากเป็นหนังสือเล่มที่ตีพิมพ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป หรือเป็นหนังสือที่มีตำหนิ เช่น มีรอยขีดเขียน กระดาษเหลือง มีรอยฉีกขาด ฯลฯ ให้บันทึกเครื่องหมาย “X” ซึ่งหมายถึงไม่รับหนังสือเล่มนี้ ลงในคอลัมน์ “สถานะ”

I	J	K
bib	สถานะ	หมายเหตุ
	รอลงรายการ	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	รอลงรายการ	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง
	X	บริจาคด้วยตนเอง

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการลงสถานะหนังสือ

2.2.5 หนังสือที่ไม่ได้รับบริจาค จะถูกจัดเก็บไว้เพื่อรอจำหน่ายหรือรอบริจาคต่อ สำหรับหนังสือที่ได้รับบริจาค หัวข้องานจะส่งต่อไปยังบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบ โดยจะแบ่งความรับผิดชอบตามหมวดหนังสือได้แก่

- 1) หนังสือภาษาต่างประเทศ
- 2) หนังสือภาษาไทยกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 3) หนังสือภาษาไทยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยานิพนธ์ และวิจัย
- 4) หนังสือภาษาไทยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนวนิยาย

2.2.6 บรรณารักษ์ลงทะเบียนหนังสือ วิเคราะห์เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ กำหนดเลขหมู่ กำหนดหัวเรื่องเพื่อสืบค้น และลงรายการทรัพยากรสารสนเทศในโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ ALIST ให้ถูกต้องและครบถ้วน ทั้งนี้ ให้บันทึกรายละเอียดรายชื่อผู้บริจาคและปีที่บริจาคลงใน Tag 541 Indicator 1#

Tag	Ind1	Ind2	Content
✘ 005			20260224160217.0
✘ 008			260224s2025 th a b 001 0 tha d
✘ 020			๓a9786166297676๓c490
✘ 041	0		๓atha
✘ 050		4	๓aTA 347.F5๓b๗873ก 2568
✘ 100	0		๓aเพชร เจียรนัยศิลาวงศ์
✘ 245	1	0	๓aการวิเคราะห์ไฟไนต์เอลิเมนต์ด้วยโปรแกรม Prepomax ๓cเพชร เจียรนัยศิลาวงศ์, นัดดา จงไพโรจน์โฆสิต
✘ 260			๓aกรุงเทพฯ :๓bศูนย์ผลิตตำราเรียนและสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,๓c2568
✘ 300			๓a396 หน้า :๓bภาพประกอบ
✘ 505	0		๓aบทที่ 1 บทนำ -- บทที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการเลือรูปแบบสองมิติ -- บทที่ 3 การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมไฟไนต์เอลิเมนต์ทั่วไป -- บทที่ 4
✘ 541	1		๓cบริจาค:๓aเพชร เจียรนัยศิลาวงศ์:๓d2568
✘ 650		4	๓aเฟินต์เอลิเมนต์
✘ 650		4	๓aไฟไนต์เอลิเมนต์๓xโปรแกรมคอมพิวเตอร์
✘ 700	0		๓anัดดา จงไพโรจน์โฆสิต
✘ 850			๓aupclm

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการลงรายการข้อมูลผู้บริจาคหนังสือ

2.2.7 หนังสือที่ลงรายการทรัพยากรเรียบร้อยแล้ว จะแสดงผลผ่านระบบสืบค้นหนังสืออัตโนมัติ (Web OPAC) ของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา และพร้อมให้บริการ

ระบบสืบค้นหนังสืออัตโนมัติ ALIST ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ (Library and Learning Center)

เข้าสู่ระบบ หรือ สมัครสมาชิก

หน้าหลัก facebook

IOPAC ค้นหา ข่าวสาร ข้อมูลสมาชิก ยืมต่อ ค่าปรับ สถิติ รายงาน ช่วยเหลือ คู่มือ

ข้อมูลบรรณานุกรม #363683 แบบย่อ | แบบเต็ม | MARC

ตัวอย่าง เพิ่มแท็ก เพิ่มรายการ แบ่งปัน แปะมา ส่งชื่อ ยืมบันทึก ส่งออก Citation

ประเภทวัสดุ หนังสือ
ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ไฟในตอเลินนิตด้วยโปรแกรม Prepomax / เพชร เจียรนิตกลางศ์,
 นิตดา จงไพโรจน์โชติค
 TA 347.F5 พ873ก 2568
[เพชร เจียรนิตกลางศ์](#)
[นิตดา จงไพโรจน์โชติค](#)
[ไฟในตอเลินนิต](#)
[ไฟในตอเลินนิต-โปรแกรมคอมพิวเตอร์](#)
 9786166297676
 กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียนและสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2568

LC Call #
ผู้แต่ง
ผู้แต่งเพิ่มเติม
หัวเรื่อง
ISBN
พิมพ์ลักษณ์

ความนิยม
 ☆☆☆☆☆☆☆☆☆

สถิติ

อันดับการยืม / จากทั้งหมด
 ไม่มีการยืม

อันดับการใช้งานภายใน/จากทั้งหมด
 ไม่มีการใช้งาน

คะแนนผู้ให้หวัด 0.0/0
 ไขล่าสุดเมื่อ -
 จำนวนการยืม 0
 เปิดดู (ครั้ง) 4
 เพิ่มไปยังรายการ 0

ทรัพยากร

เลือกห้องสมุด : ทั้งหมด

บาร์โค้ด	เลขหมู่/เล่มที่	Collection	ห้องสมุดสาขา	สถานที่จัดเก็บ	สถานะ
☐	33001000853597 TA 347.F5 พ873ก 2568	หนังสือภาษาไทย	ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้	หนังสือทั่วไป (ชั้น 2)	พร้อมให้บริการ

จอง

ภาพที่ 5 ตัวอย่างหนังสือที่สืบค้นผ่านระบบสืบค้นหนังสืออัตโนมัติ (Web OPAC)

2.2.8 บันทึกเลขทะเบียนบรรณานุกรม (Bib) ลงในตารางบันทึกข้อมูลหนังสือบริจาค ในคอลัมน์ “bib” และบันทึกเครื่องหมาย “P” ลงในคอลัมน์ “สถานะ” ซึ่งหมายถึงลงรายการทรัพยากรเสร็จสิ้น

I	J	K
bib	สถานะ	หมายเหตุ
352433	P	เลขรับ 655 17/11/65
352621	P	เลขรับ 655 17/11/65
352442	P	เลขรับ 629 14/11/65
354273	P	เลขรับ 649 16/11/65
352619	P	เลขรับ 649 16/11/65
354307	P	เลขรับ 649 16/11/65

ภาพที่ 6 ตัวอย่างการบันทึกสถานะหนังสือที่ลงรายการเสร็จสิ้น

2.2.9 บรรณารักษ์ทำหน้าที่สื่อบทสนทนาตอบข้อสงสัยให้กับผู้บริจาค พร้อมกับแนบ QR Code หนึ่งสื่อบทสนทนาที่แสดงผลผ่านระบบสืบค้นหนังสืออัตโนมัติ เพื่อให้ผู้บริจาคทราบว่าหนังสือที่ได้บริจาคให้กับศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ นั้น พร้อมให้บริการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 1 ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	รายการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาที่ใช้
1	เจ้าหน้าที่ธุรการรับหนังสือทั้งภายนอก/ภายในผ่านระบบบริหารจัดการเอกสาร (UP DMS)	5 นาที
2	หัวหน้างานรับหนังสือทั้งในรูปแบบตัวเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์	1 นาที
3	บันทึกรายละเอียดหนังสือลงในตาราง Excel	1 นาที/รายการ
4	คัดแยกหนังสือ	1 นาที/รายการ
5	ส่งให้ผู้รับผิดชอบ	1 นาที
6	ลงทะเบียนหนังสือ	5 นาที/รายการ
7	วิเคราะห์และลงรายการบรรณานุกรม	30 นาที/รายการ
8	ทำหนังสือตอบขอบคุณ	20 นาที

4. ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงานหนังสือที่ได้รับบริจาค มีดังนี้

4.1 ประกาศสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง แนวปฏิบัติในการดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับบริจาคของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2567

4.2 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565

4.3 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561

4.4 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

4.5 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

4.6 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

4.7 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521

4.8 คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมสำหรับบรรณารักษ์และห้องสมุด

4.9 ลิขสิทธิ์กับการเข้าถึงหนังสือตำราเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา

4.10 Creative Commons (สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์) (ภาษาไทย)

4.11 Creative Commons (สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์) (ภาษาอังกฤษ)

ตารางที่ 2 ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

QR Code	ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	<p>ประกาศสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง แนวปฏิบัติในการดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับบริจาคของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2567</p>
	<p>พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565</p>
	<p>พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561</p>
	<p>พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558</p>
	<p>พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558</p>

ตารางที่ 2 ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

QR Code	ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521
	คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมสำหรับบรรณารักษ์และห้องสมุด
	ลิขสิทธิ์กับการเข้าถึงหนังสือตำราเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา
	Creative Commons (สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์) (ภาษาไทย)
	Creative Commons (สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์) (ภาษาอังกฤษ)

